

dene meget vel fornøiede med det, som Regjerings- ringen i Udcastet har foreslaaet. Jeg skal, idetmindste for Tiden, ikke ansee det for rigtigt at gaae ind paa en omstændeligere Ud- udvikling af Fleertallets Anstuelse, eller at dvæle ved den Tanke, der ligger i Minoritetens Ud- talelse.

Med Hensyn til Endringsforslagene skal jeg gjøre opmærksom paa, at det først frem- satte, Endringsforslaget til § 4, gaaer ud paa at lade den Godtgjørelse, som er tilstaaet Hart- kornseierne for anvendte Beføstninger, tilflyde dem noget hurtigere og sikkrere, end Udcastet synes at have tænkt sig. I Lovudkastet er det nemlig bestemt, at Godtgjørelsen skal, saavidt muligt, udredes kontant af Kommunens Kasse, og i ethvert Fald forrentes med 4 pCt. aar- lig, indtil Udbetaling skeer; men det er stillet hen i det aldeles Uvisse, naar den endelige Udbetaling skal finde Sted. Det har fore- kommet Udvalget — jeg siger Udvalget, thi jeg tør vistnok her tale ogsaa i Mindretallets Navn — mindre rigtigt, at denne Godtgjø- relse, som vi Alle ere enige om tilkommer Hartkornseierne, saaledes skulde kunne lade vente meget længe paa sig. Udvalgets Fleer- tal har derfor foreslaaet, at Godtgjørelsen skal være udbetalt i Løbet af 5 Aar, saaledes at der, forsaauidt den ikke strax bliver udbetalt eller i alt Fald ikke udbetalt fuldstændigt, da af Kommunen skal udstedes Obligation til den Paagældende, lydende paa 4 pCt. Rente og betalbar i Løbet af 5 Aar. — I nærmeste Forbindelse hermed staae de Endringer, der ere foreslaaede til § 6 og til § 7. Udvalget har nemlig formeent, og Fleertallet indstillet til Thingets Vedtagelse, at disse Kommune- obligationer skulle udstedes paa ustemplet Papir. Udcastet har selv i sin § 6 villet vise Statens Interesse for disse Forhold ved at bestemme, at der til de Arvesæstestjæder, som i Henshold til denne Lov udstedes, skal kunne benyttes ustemplet Papir. Udvalgets Fleertal har nu troet, at denne Begunstigelse ogsaa bør komme Kommuneobligationerne tilgode. — Endringsforslaget til § 7, er, som allerede af Thingets høitærede Formand bemærket, i det Væsentlige ikke Andet end en Redaktions- forandring, der staaer i den nyeste Forbin-

delse med Endringsforslaget til § 4. Det var maaskee ikke absolut nødvendigt, at dette Forslag bortfaldt, saafremt Endringsforslaget til § 4 blev udstemt, men jeg antager, at der Intet er veien for at lade begge Forslagene dele Skæbne med hinanden.

Sasle: Det ærede Thing har seet, at et Mindretal, som bestaaer af den 1ste Lands- thingsmand for 2den Kreds (Christensen) og mig, har havt overveieude Betænelighed ved at gaae ind paa dette Lovforslag. Vi have meget vel indseet, hvor stor Betydning det har for Landsfogneene paa Bornholm, at dette For- hold med Hensyn til Udmarkerne kan blive ordnet; men det har forekommet os, at der er overveieude Betæneligheder ved at afgjøre denne Sag her, saaledes som den foreligger. Efter Lovforslaget skal Rigsdagen afgjøre en Trætte om Eiendomsforhold, den skal afgjøre, hvem der har Brugsret, og hvorvidt denne Brugsret over Udmarksjorderne strækker sig. Det er en Sag, som vi troe mere hører hen under den dømmende Mændighed, og desuden forekommer denne Sag os heller ikke at fore- liggende saa klar, at det ærede Thing er i Stand til at afgive et Botum derover. I de Lovud- kastet ledsagende Motiver siges det, at siden de ældste Tider have Bornholms Beboere uden nogen Forskjel aldeles upaataalt benyttet samtlige Udmarksjorder alene med Undtagelse af Almindingstoven til Græsning for deres Area- turer og til Hyngrivning, og denne Brugsret er ogsaa flere Gange udtrykkelig anerkjendt af Regjeringen som berettiget, navnlig ved tvende Rentekammersskrivelser fra Begyndelsen af for- rige Aarhundrede; senere har Regjeringen søgt at ordne Forholdet ved en Udskiftning, hvilken ogsaa er tilveiebragt imellem Kongen og Sog- nene, saaledes, at der blev udlagt en bestemt Anpart til Bornholms Indvaanere, og denne Anpart igjen blev fordeelt til hvert Sogn i Forhold til dets Gammelhartkorn, hvorimod der ikke samtidigt blev gjort Noget for at ud- skifte mellem Mand og Mand. Der er ikke bleven givet nogen Norm, hvorefter Udskift- ningen skulde finde Sted; tværtimod forblev Brugsretten fælles ligesom før, kun med den Forskjel, at, medens tidligere Beboerne af et